

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nerascote nu se
primesc.
Manuscrise nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Max. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opolid (VII Erzsébet-körut).
Prețuri inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
cârgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu două săptămâni: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 121.

Brașov, Marți-Miercuri 4 (17) Iunie.

1908.

Marele cortegiu jubilar în Viena.

Ceea-ce s'a petrecut Vineri pe bulevardele vechiului oraș împărătesc de lângă Dunăre a fost ceva impuitor, ceva grandios, ceva ce numai Viena poate să presteze, ce numai în capitala aceasta a imperiului poliglot austriac se poate vedea.

Cortegiul cel mare festiv, care cu o pompă rară și ne mai văzută a înfașat, defilând înaintea Majestății Sale, o icoană cât mai fidelă a trecutului și prezentului imperiului, a vieții, dezvoltării și progresului popoarelor Austriei în cei șasezeci de ani trecuți, a reușit în toate privințele splendid și numai o singură îngrijire turbură bucuria aranjatorilor asupra acestui mare succes, temerea că poate și acest spectacol foarte costisitor ca toate de felul lui, nu va rămânea scutit de stereotipul deficit. Dar aceasta puțin împoartă într-o capitală bogată ca Viena. Lucru principal este, că grandiosul spectacol a reușit, că împăratul cu întreaga sa familie până la cei mai mititei nepoți și strănepoți au privit din cortul împărătesc la marea defileu și au rămas încântați. Ear populațiunea Vienei, care se concentrase să vadă cortegiul reprezentând un număr de peste 300 mii de privitori, cei mai mulți dela locuri plătite, au rămas și ei încântați și foarte mulțămiiți de bucuria Monarhului, de care se simt cu atâta iubire alipiți, căci se poate zice că Viena modernă de astăzi cu avântul și cu bogăția cea mare, are să mulțamească ceea-ce este numai lui Francisc Iosif, care pentru Viena și vienezii lui a făcut tot ce i-a fost numai cu putință.

Pe noi cești de dincoace de Laita, unde nu s'a serbat jubileul împăratului, mulțumindu-se Maghiarii cu jubileul de 40 de ani dela încoronare, ce l'au serbat anul trecut, pe noi, zicem, ne interesează din cortegiul festiv și jubilar de Vineri în deosebi cea parte — și ea a fost partea cea mai însemnată — care a reprezentat diferitele grupuri ale naționalităților imperiului. Să vedem cine ar cuteza azi să afirme în parlamentul vienez, cum se întâmplă în dieta ungară, că nu există naționalități în țară, ci numai indivizi cari vorbesc diferite limbi, când grupurile tuturor țarilor și naționalităților din Austria, reprezentate cum nu se poate mai frumos și mai corăspunzător realității, chiar prin locuitorii din diferitele părți și ținuturi, au înfașat în cortegiu viața de sine stătătoare, politică națională și culturală, precum și dezvoltarea și avântul ce l'au luat în ultimii șasezeci de ani diferitele popoare germane, slave și romane din țările austriace și când aceste grupuri în costumele lor originare, a căror strălucire multicoloră se reflecta atât de frumos și plăcut în razele aurii ale soarelui, trecând pe lângă reprezentanții casei domnitoare, pe lângă marii demnitari civili și militari ai împărăției și pe dinaintea maselor concentrate din toate părțile populațiunii vieneze, au fost cu cea

mai mare căldură ba cu însuflețire salutate și aclamate. Nu era nici o deosebire. Grupul țarilor și locuitorilor germani a fost tot așa de simpatetic și entuziastic aclamat ca și grupul Polonilor, ca și grupul mândru al fraților noștri români din Bucovina, al Dalmatinilor și al Tirolezilor și al Italienilor din sudul imperiului.

„Sentimentul că toți trăesc într-o țară s'a deșteptat în fie-care privitor și participant. A fost o adevărată festivitate de înfrățire — durere numai o festivitate — la care au luat parte popoarele Austriei cu singura excepțiune a Cehilor“. Astfel esclama unul din ziarele germane de frunte din Viena, confirmând printr'asta însuflețirea ce a domnit la toți fața cu toți, la festivitate, care nici ca atare aici în Ungaria, poate și mai poliglotă, n'ar fi cu putință în împrejurările de față.

A avut multe de suferit bătrânul Monarh care a prezidat festivitatea de Vineri, dar acum la bătrânețe are satisfacția să vadă cel puțin într-o parte a împărăției sale îndrumată pe o cale bună dezvoltarea pacinică între popoare sub scutul dinastiei sale.

De va trăi să poată vedea încă și în țările coroane, Sale ungare asemenea îndrumare, este un secret al viitorului. Noi Români, cei mai îndepărtați dintre supușii Majestății Sale, și de aceea poate și cei mai mult scăpați din vedere, îi dorim înălbitului împărat și Rege să trăiască, să vadă și în partea răsăriteană a monarhiei cel puțin o întoarcere spre mai bine.

La jubileul „Gazetei“.

Galați, 1 (14) Iunie 1908. — „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov. Membrii Ligei culturale din întreaga țară întruniți în Congres la Galați, de pe țărmurile bătrânului Danubiu vă trimite salutul lor frățesc de îmbărbătare pentru isbânda în lupta eroică ce duceți.

Președintele congresului
V. Arion.

București, 1 (14) Iunie 1908. — „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov. Admirația mea pentru patrioții conducători ai ziarului „Gazeta Transilvaniei“. Trăiască regatul ungar, care în folosul său și al reputației de stat civilizator trebuie să deosebi înfrățirea între Maghiari și nemaghiari.

Trăiască „Gazeta Transilvaniei“.

A. Cantacuzino.

București, 1 (14) Iunie 1908. — Dr. Aurel Mureșianu Brașov. Salve! Ca vechi colaborator al „Gazetei“ și discipol al veneratului tău părinte Iacob Mureșianu, îți trimit tributul de admirațiune pentru apostolatul tău, pe lângă care gazetăria noastră este un sport de plăcere. Mulți ani înainte!!

Alexandru Ciurcu

București, 1 Iunie v. 1908. — D-nului Director al „Gazetei Transilvaniei“, Brașov. Domnule Director. Cu ocaziunea fericitului eveniment de

implinire a 70 ani de viață a „Gazetei Transilvaniei“, studenții în farmacie din România se simt obligați a transmite cele mai călduroase expresii de admirațiune și recunoștință către luptătorii pentru adevăr și naționalitate.

Știm greutatea ce le au de îndurat, însă cu cât greutatea sunt mai mari cu atât și eroizmul e mai mare și ca atare admirațiunea noastră față de ei este și ea mai mare.

În această zi de sărbătoare rugăm Providența să dăruiască viață lungă și putere de muncă tuturor fraților de peste munți.

Societatea studenților în farmacie:

Președinte:

Secretar:

Sever I. Armășescu. Ferdinand Seutner.

Comana inferioară, 15 Iunie 1908.

— Prea stimat domnule! Cu tot respectul îmi iau libertatea a Vă felicita din toată inima din incidentul jubileului de 30 de ani și de 70 ani al „Gazetei“ și Vă doresc viață îndelungată, sănătate deplină și perseverență întru apărarea drepturilor noastre. — Cu deosebită stimă și recunoștință

Iosif Pop,
paroch.

Consfătuirea intimă ce a fost convocată pe ziua primă a Rosaliilor la Brașov, în cestiunea înființării fondului jubilar s'a ținut și a decurs în cea mai bună înțelegere.

S'a hotărât a se publica despre rezultatul consfătuirii un comunicat, care din cauza sărbătorii de ieri numai astăzi a putut fi trimis foilor și care, deci, va apare numai mâine și în ziarul nostru.

Lăsăm să urmeze aici două din salutările, ce au fost adresate conferinței amintite mai sus:

Lipsca, 12 Iunie n. 1908. — Mult stimat d-le Mureșianu! Salut din toată inima mea întrunirea D-voastră de Duminică și vă urez succese strălucite. Dea Cel de sus să ajungă și gazetarii noștri la un liman mai verde cu ajutorul frământării gândurilor D-voastră. Dacă se va constitui un comitet și dacă Veți avea lipsă de câteva informațiuni de pe aici, stau bucuros la dispoziție, având adunat material în privința aceasta.

Horia Petra-Petrescu.

București, 1 (14) Iunie. — Ziaristilor români! Suntem cu gândul în mijlocul vostru. Puterea presei este astăzi la ordinea zilei. Puterea ei este puterea națiunii. Dela cimentarea și organizarea ei, națiunea română așteaptă triumful dreptății. Români din toate unghiurile privesc cu toată încrederea la voi.

Unirea a făcut puterea.

Români ardeleni din
București.

† Traian H. Pop.

Aseară ne-a sosit dureroasa veste, că Traian H. Pop, unul din cei mai vechi și zeloși colaboratori interni ai ziarului nostru, care a fost mulți ani și redactor responsabil al „Gazetei“, a încetat din viață în vârsta cea mai frumoasă bărbătească, abia de 43 de ani.

Aceasta veste a intristat pe toți colegii săi de odinioară cu atât mai mult, cu cât cunoșteau pe Traian Pop ca pe un om robust și sănătos. În vara anului 1906 de-odată l'a cuprins o mare și extra-ordinară slăbiciune, așa că a trebuit să-și ceară un concediu îndelungat, dar nici după aceea nu s'a mai putut intra, până ce a căzut la pat.

Prin moartea lui Traian H. Pop ziarul nostru pierde un harnic, diligent și credincios colaborator și apostol al ideilor și principiilor, ce le reprezentă ziarul nostru.

În două procese de pressă, ce am avut, el s'a distins prin curajoasa apărare a acestor idei și principii. În anul 1890 a fost condamnat la un an închisoare de stat. După ce și-a făcut pedeapsa la Seghedio, a fost primit cu mare căldură de către Românii brașoveni, cari i-au dăruit spre aducere aminte un frumos ceas de aur. În al doilea proces a fost condamnat la trei zile închisoare.

A fost bun și intim prieten cu Grigorie Maior și au conclucrat împreună mai mulți ani la ziar.

Moartea lui prea timpurie lovește mai tare pe soția sa, fiica fostului prefect Moldovan, și pe cei patru copii minori.

Adresăm familiei decedatului nostru confrate adânc simțitele noastre condolențe, dorind ca să-și găsească mângăierea în aceea, că soțul și tatăl s'a distins în viață prin lapte dedicate binelui națiunii sale, pentru care familia este în drept a se bucura și se va bucura de stima și de sprijinul conaționalilor de pretutindeni.

Traian H. Pop lasă o pildă frumoasă în urma sa pentru mic și mare. Fiă-i amintirea neuitată!

Din dieta ungară. Sâmbătă s'a început în camera deputaților desbaterea asupra proiectului de lege, care prevede învățământul gratuit în școlile populare. În numele naționalităților, deputatul sârb Polit a făcut propunerea ca să se treacă la ordinea zilei, acest proiect de lege fiind îndreptat în contra naționalistilor, cărora le impune noui sarcini. Ce e drept Statul răsplătește pe susținătorii școlilor, pentru pierderea pe care o îndură, a zis dep. Polit, dar impune condițiuni cu privire la instrucția limbii maghiare, prin care se intenționează desnaționalizarea școlilor respective. Cultura naționalităților nu trebuie făcută o chestiune de putere. Ungaria nu aparține cu totul Ungariei. Președintele a chemat la ordine pe deputatul Polit, accentuând că legea vorbește despre o națiune maghiară unitară.

Deputatul Molnar, din partidul popular, respinge acest proiect de lege de

oarece aceasta înseamnă un amestec în autonomia bisericii catolice.

Deputatul sas Rudolf Schuller respinge de asemenea proiectul, zicând între altele că sașii sunt fi credincioși ai patriei, dar nu pot accepta acest amestec în autonomia școlilor lor. Sașii nu sunt în contra învățării limbii maghiare, dar acest proiect de lege atacă autonomia lor confesională.

O nouă ordinațiune a ministrului Apponyi. Ministrul de culte Apponyi a lansat o ordinațiune, prin care dispune ca în unele preparandii de stat să învețe elevii pe lângă limba română și o altă limbă din patrie. Ordinațiunea se referă la aceia, că adesea ori e silit să denumească la unele școli populare, astfel de învățători, cari nu cunosc limba poporului și prin urmare a copiilor de acolo. Cum să învețe învățătorul acesta pe copii ungurește, dacă nu se poate înțelege cu ei? Ministrul acum vrea să se îngrijească ca acei elevi din preparandii, cari posed bine vre-o limbă din patrie, să se califice și pentru instruirea în limba aceea, iar elevii, cari știu numai ungurește, să-și însușiască cunoștințele cele mai necesare dintr-o altă limbă din patrie. Pentru ajungerea acestui scop ordonează ministrul, ca începând cu anul școlastic 1908—1909 să se organizeze în fiecare preparandii de stat un astfel de curs, asemenea preparandiilor, în cari sunt înființate astfel de cursuri deja de ani de zile. Cursul constă de câte două ore pe săptămână și e obligat pentru toți elevii. După exemplul cursului croat din Ciacur, celui românesc din Deva și celui slovacesc din Losoncz se vor înființa alte cursuri românești în Arad și Cluj, sârbești în Baja și Szabadka, slovacesti în Eperjes Igló, Léva, Modor și Znio-Váralja, unul rutenesc în Sighetul Marmăției, unul nemțesc, eventual și românesc în Timișoara

Turcia acceptând reformele pentru Macedonia. Ambasadorul rus din Constantinopol, care se află acum la Petersburg, a declarat că guvernul turcesc e hotărât să accepte noul program de reforme pentru Macedonia.

Fundațiune în folosul școlilor.

De pe Someș, în 11 Iunie 1908.

Despre pericolul care, amenință educațiunea în limba românească în școlile noastre populare confesionale, legile nouă școlare numite apponiane — s'a scris mult în jurnalele românești, și spre a ne scăpa românitatea școlilor s'au făcut tot felul de propuneri, geniale unele, însă nepractice cele mai multe.

Unii zic să nu mai fumăm tutun și banii cruțați să-i plătim spre a crea un fond școlastic, alții ca venitul de o zi să-l dea fiecare Român pentru acest fond, și așa mai multe de aceste. Vorbo frumoase, unde este însă organismul, ca toate aceste planuri să se și poată duce în îndeplinire? Fără de un astfel de organism, cine va încasa dela nefumători banii economisiți și dela oferenți venitul lor de pe o zi? Sfaturi frumoase, fără fapte reale nu plătesc nimica. Greșala noastră a Românilor este, că la sfaturi mari ne aflăm mulți, iară la fapte foarte puțini.

Cine voia de fapt să ajute școlile noastre populare și să ne scape educațiunea românească în acele, și are și mijloace, apoi voește să-și facă și numele nemuritor, acela trebuie să urmeze nemuritorului Andrei Frâncu fost președinte de senat la curia regească.

Las să vorbească faptele, testamentul lui și fundațiunea ce a făcut-o pentru ajutorarea școlilor populare gr. cat. cu limba de propunerea românească.

Testament.

1. De erede universal o numesc pe soția mea născută baroneasa Helena Pop, care cu atâta abnegațiune și pațiunță îngerească m'a îngrijit în anii ultimi ai vieții mele plin de mari și multe suferințe.

2. Realitățile respective moșia mea din Buzașiu (Buzamez) și apartinențele ei din Ciumeni (Csömény) și Dăbuceni (Kisdoboka) le las la capitalul metropolitan din Blaj ca fundațiune, care va purta numele Andrei Frâncu și a cărei menire va fi subvenționarea școlilor populare elementare confesionale cu limba de propunere română din toată provincia metropolitană gr.-cat. din Ungaria (și care precum să știe

stă din Archidiceza Albei-Iuliei și a Făgărașului, a diecezei Gerlei, Oradiei-Mari și a Lugojului), în privința cărei fundațiuni mai dispun următoarele: a) Realitățile amintite în punctul al 2-lea nici într'un caz nu se vor putea înstrăina, ci vor rămâne pururea nealienabile în proprietatea fundațiunei; b) asupra administrării fundațiunei, precum asupra subvenționării are de a decide ven. capitul metropolitan din Blaj de tot independent; c) din venitul anual a fundațiunei 1/3 în fiecare an se adauga la capital, până când capitalul va aduce atâta venit, ca din el să se acopere salariile învățătorilor dela acele școlile confesionale gr.-cat. cu limba de propunere română, cari nu dispun de alte izvoare, din care să se acopere acele salarii; d) dacă însă școlile confesionale gr.-cat. s'ar statifica sau nu s'ar admite în ele limba română ca limbă de propunere, s'au venitul fundațiunei din orice cauză nu s'ar poate întrebuința pentru subvenționarea acelor școlile din venitul fundațiunei se vor edita cărți populare scrise în limba română și s'ar ridica și sustine din ele bibliotecă populare, iară dacă nici asta nu s'ar putea, din venitul amintit s'ar împărții știpendii dela 200—600 coroane, în aceste două cazuri din urmă a 1/3 parte din venit numai atunci se va capitaliza până o afla asta cu cale venerabilul capitul metropolitan din Blaj.

3. Strănepoatei mele Helena Papp, văduva Szabó precum și strănepoatelor mele Cornelia și Aurelia Papp le las câte 1500 fl. iară strănepoților mei Adrian și Sever Pop le las câte 250 fl. și dispun ca lui Dionisiu Szabó, adică fiului strănepoatei mele, dacă absolvă gimnaziul și se înscrie la vre-o facultate să i se dea din fundațiunea mea în 5 ani decursiv, pe fiecare an un ajutor de 400 fl.

4. Dispun ca îndată după inactivarea fundațiunei mele, confesiunei gr.-cat. din comuna mea natală Buzașiu în plata învățătorului confesional să i se dea pe an o subvențiune de 200 fl. din venitul fundațiunei, iară când venitul fundațiunei se ridică la 10.000 fl., toată plata învățătorului confesional să se plătească din fundațiune, firește, dacă limba de propunere va fi cea română.

5. De pe moșia din Buzașiu am făcut de vânzare lemnele de pe un teritoriu cam de 450—460 de jugere. Dacă mi-a succeda vânzarea, legatele de sub punctul al 3-lea le ași regula și împlini eu încă în viață, în care caz, dară numai în acel caz și din averea mișcătoare ce se află pe moșia din Buzașiu, vitele cornute, instrumentele economice și fructele separate, încă le las fundațiunei de sub Nr. 2, adică circumscrisă sub Nr. 2 al acestui testament, iară de cumva nu mi-ar succeda vânzarea lemnelor amintite la începutul punctului acestuia — și prin urmare n'ași putea eu împlini în viață legatele de 3-lea, ci legatele făcute pentru strănepoatele mele și strănepoții mei ar fi silită să le aplaneze soția mea, și vitele cornute, instrumentele economice și fructele separate din averea mișcătoare din Buzașiu — și despre care am dispus în favorul fundațiunei din actul acesta — pe lângă schimbarea dispozițiunei aceleia — și acele le las soției mele, adaug însă, că ajutorul de 5 ani decursiv cu 400 fl. pe fiecare an destinat lui Dionisiu Szabó va avea de al da respective plăți în fiecare an fundațiunea din venitul său.

6. Dacă încă în viața mea nu s'ar edifica din nou școala confesională gr.-cat. cu limba de propunere română — din venitul fundațiunei — comuna confesională firește cea din Buzașiu, a fi de a să ajutator și la edificarea școlii acelei din Buzaș cu 1000 fl.

Testamentul acesta cu puținele corecturi ce să ivesc într'insul, l'am scris și subscris cu mâna mea proprie în Budapesta 19 Febr. 1907.

Andrei Frâncu (m. p.),
prezident de senat la curia reg.

La acest testament eu nu voesc să fac nici un comentariu, ci am să observ numai atâta, că după cum sunt informat prețul realităților lăsate ca fundațiune, cu păduri mari și de mare valoare, să trec la 70.000 florini. Apoi după cum știu, vener. capitul metropolitan din Blaj a și primit administrarea fundațiunei, și cu văduva răposatului Elena baroneasa Papp, fiica marelui român baronul Ladislau Vasiliu Papp, a regulat în bunăînțelegere toate chestiunile ereditare, și că fundațiunea s'a și predat judecătorește numitului capitul metropolitan, în a cărui administrațiune se afla și de fapt.

Publicul cel mare românesc nu știe despre aceasta fundațiune nimica. Membrii

familiei să vede că din modestie nu o au adus la publicitate.

Pre mine m'a îndemnat a o face cunoscută, întâiu ca să se vază, că un om de o inteligență rară după cum a fost răposatul Andrei Frâncu, ce bine a cunoscut, cari sunt lipsele cele mai arzătoare ale culturii noastre naționale, și cum a crezut că se poate ajuta acelora; apoi m'a silit a aduce la publicitate aceasta fundațiune mai vărtos și un fapt trist, care mi-a venit la cunoștință.

Andrei Frâncu până ce a fost în viață, s'a îngrijit mult de școala gr. cat. cu limba de propunere românească, din satul lui natal Buzaș. În testamentul său și dispune ca în plata învățătorului dela aceasta școală îndată ce se activează fundațiunea să se dea din aceea, o subvențiune anuală de 200 fl., iar după un timp oarecare toată plata învățământului să se dea din fundațiune; apoi în alt loc dispune ca pentru edificarea școlii din Buzaș să se dea din fundațiune 1000 fl. v. a.

Acum am aflat trista veste, că școala confesională din Buzaș e amenințată, ca să fie închisă, căci nu corăspunde legii.

De este adevărat, aceasta ar fi cea mai mare batjocură pe fundațiunea lui Andrei Frâncu și o vătămare grea a pietății ce datorim unui mare binefăcător al neamului nostru românesc.

Și de este adevărat acest lucru, vina la aceasta o poartă singur parochul gr. cat. din Buzaș. El știe de fundațiune, știe și de pericolul, ce amenință școala al cărei director este el însuși.

Blajul nu poate să știe aceasta, căci să tractează de o școală carea este în alta diecesă și nu stă sub inspecțiunea sa. Preotul din Buzaș cu scaunul școlastic de acolo trebuia să facă pași la capitulul din Blaj, să sară cu ajutorul din fundațiunea lui Andrei Frâncu, întru ajutorul școlii din Buzaș, ca să nu se imple acea batjocură ca tocmai școala din locul natal a fundatorului, de carea el îndeosebi a voit să se îngrijească, să încete de a mai fi școală românească!

Videant consules!

Un stimător al fundatorului.

Cortegiul festiv jubilar.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

Viena, 12 Iunie n.

Cortegiul festiv de astăzi a avut un succes grandios, care n'a satisfăcut numai așteptările ce s'au legat de acest mare spectacol, ci în unele privințe le-a întrecut chiar. Toată lumea în frunte cu Maj. Sa Monarchul n'au găsit decât numai cuvinte de laudă la adresa celor ce au contribuit la această manifestație jubilară.

Imposantă a fost înainte de toate partea istorică a cortegiului și îndeosebi grupurile diferitelor naționalități din împărăție. La cortegi au luat parte vre-o 12.000 persoane, nu număr, cum rar s'a mai pomenit la manifestațiuni de felul acesta. Cortegiul festiv a fost o nouă și splendidă dovadă a iubirii și respectului, de care se bucură Maj. Sa în mijlocul numărărilor săi supuși.

Despre cele petrecute în această zi memorabilă îmi iau voia a vă raporta următoarele:

Cortegiul s'a format în Prater în Rondă, unde își dăseră întâlnire în zorile dimineții numeroasele grupuri sosite din toate părțile Austriei. Dealungul străzilor, prin cari avea să treacă cortegiul, erau ridicate tribune pentru vre-o 110.000 persoane. Pe la orele 5 dimineața s'au tras de cătră miliție și poliție cordoane și începând din acest moment primiau voia să treacă prin străzile fixate, pentru trecerea cortegiului, numai persoanele, cari posedau bilete de tribune sau alte documente eliberate spre acest scop.

Pe la orele 7 dim. miile de privitori începură să-și ocupe locurile. Vremea era splendidă, o adevărată vreme împărătească. Miliția și poliția și-a împlinit greaua sarcină pentru susținerea ordinii în mod perfect, încât nu s'a întâmplat nici un incident supărăcios. Făcând abstracție dela câteva incidente mai mici, s'au ivit numai patru casuri mai grave. Doi băieți au căzut de pe pomii, pe cari se urcaseră, rupându-și picioarele, iar alte două persoane au fost rănite de loviturile copitelor de cai.

O priveliște admirabilă a oferit locul destinat pentru Maj. Sa Monarchul. Cortul împărătesc era decorat cu o coroană impositantă de aur. În dreapta se afla ridicată tribuna pentru membrii guvernului, deputați, preoțimea înaltă, marii industriași etc. În stânga tribuna pentru generalitate. Vis-a-vis se înălțau alte tribune în formă amfiteatrală, pe care ocupaseră loc damele din înalta societate, îmbrăcate în haine splendide. Membrii curții regale, în număr complet, ocupaseră loc în imediata apropiere a Maj. Sale.

La 9 oare au sosit membrii curții. S'au prezentat toți archiducii și archiducesele împreună cu copiii lor. La orele 10 a. m. a sosit Maj. Sa însoțit de adjutantul general conte Paar. Președintele comitetului arangiator, contele Wilczek, pășind în fața Maj. Sale, l'a salutat în scurte cuvinte. Maj. Sa a răspuns foarte cordial. După aceasta Maj. Sa s'a îndreptat spre membrii familiei, ocupând loc în mijlocul lor. Tot timpul cât a durat trecerea cortegiului. Maj. Sa a privit din picioare, părănd foarte emoționat de tabloul splendid, ce-l ofereau grupele pitorești. În apropierea Maj. Sale ocupase loc contele Wilczek, dându-i explicații la trecerea fiecărui grup.

La un semn dat de Maj. Sa a început defilarea în următoarea ordine:

Prima grupă: *Rudolf de Habsburg.* Împăratul Rudolf e îmbrăcat simplu după cum obicinuieste, încunjurat de cavalerii săi, îmbrăcați în haine de paradă și purtând colorile casei Habsburg. Persoanele acestui grup au fost reprezentate de urmașii lui Rudolf de Habsburg și anume de conții Auersperg-Traun, principii Auersperg, contele Fünfkirchen, principele Fürstenberg, contele Wurmbrandt etc.

A doua grupă: *Din timpul lui Albrecht I.* Plecare a cetățenilor din Viena pentru asediarea unei cetăți pe la sfârșitul veacului al 13-lea. În frunte se aflau măsari cu unelte lor și oamenii, cari aveau să curețe și planeze drumurile. Urmău apoi cavalerii, gornști, purtători de steaguri, căruțe trase de boi, tunuri vechi etc.

Grupa a treia: *Rudolf V.* se reîntoarce încunjurat de numeroși curteni în castelul său, după punerea pietrei fundamentale a bisericii Sf. Ștefan. Modelul acestei biserici e purtat în frunte de șase bărbați.

Grupa a patra: *Timpul împăratului Fridric III.* Plecare la Turnier. Cavalerii pleacă înarmați la locul luptei. O priveliște admirabilă.

Grupa a cincea: *Cortegiul de nunță al nepoților împăratului Maximilian I în Viena.* Începutul secolului XVI. În fruntea cortegiului merg călăreții. Urmează împăratul Maximilian și regele Vladislav purtați în lectică. Regele Poloniei călare. Urmează trăsura de gală cu principele mirese. Cortegiul e încheiat de popor.

Grupa a șasea: *Carol V.* Primul asediu al Vienei prin Turci.

Grupa a șaptea: *Armata din secolul XVI*

Grupa a opta: *Războiul de 30 ani.* O grupă impositantă și foarte interesantă. Diferite porturi militare din diferite ținuturi. Generalii Piccolomini, Gallas etc.

Grupa a noua: *Al doilea asediu al Vienei de cătră Turci.* Defilează toate personajele istorice, precum împăratul Leopold, Archiducele Carol V de Lotaringia, Ernst Rüdiger de Stahremberg etc. Deasemenea și diferite grupuri de militari, cetățeni, studenți, etc.

Grupa a zecea: *Prințul Eugen* în fruntea armatei sale. Un splendid tablou oferă statul-major în frunte cu prințul.

Grupa a unsprezecea: *Timpul împărătesei Maria Theresia.* Este cea mai mare grupă a cortegiului și se compune din trei părți. Cea mai frumoasă priveliște oferă trecerea Caroselor (originale) cu damele și cavalerii, cari pleacă la castelul Schönbrunn, unde are loc o mare festivitate a curții.

(Va urma.)

Dr. A. C.

Din România.

București 2 Iunie 1908.

Ca și anii trecuți M. S. Regele a dăruit anul acesta din lista sa civilă suma de 237.037 lei pentru lucrări de restaurare a următoarelor biserici: Trei Erarhi și S-tul Nicolae din Iași, biserica metropolitană din Târgoviște și catedrala din Curtea de Argeș.

Suma dăruită până acum de Suvoran pentru astfel de lucrări e de 1.860.000 de lei.

*

Pentru dezvoltarea micii industrii naționale au dat frumoase roade școlile inferioare de meserii, cari au început a se înființa în număr mai mare abia de vre-o zece ani Tot asemenea în alto direcțiuni au dat rezultate satisfăcătoare școlile inferioare de agricultură și viticultură, unde absolvenții ai cursului primar primesc ca și în școlile elementare de meserii cunoștințele necesare pentru cultura rațională a vieii, sau pentru conducerea unei gospodării.

O nouă deciziune a ministerului de instrucție publică înființează două școli de meserii în Dobrogea și una în Moldova. Două școli de agricultură și viticultură la Isaceea (Dobrogea) și Nicorești (Tecuciu). Cinci școli elementare de agricultură în diferite sate din țară. O școală de economie domestică în Trivalea din jud. Argeș și în sfârșit o școală de croitorie la Iași — cea dintâi până acum — tocmai unde trebuia, în cetatea lui Israel.

Marți după prânz Suveranii împreună cu prințul Ferdinand, comandantul corpului al II-lea de armată, au vizitat Târgoviștea și în special garnizoana din Târgoviște. Au fost acclamați de o mare mulțime, care aștepta în fața școlii de cavalerie, pe care au vizitat-o Suveranii, rămânând mulțumiți și de mersul ei și de instrucția trupeii dela regimentul de infanterie.

Au vizitat apoi mănăstirea Viforata din apropiere.

Tot Marți s'au înapoiat membrii camerelor de comerț din țară, din escursiunea ce au făcut-o la Constantinopole.

Toți au venit mult impresionați de ospitalitatea otomană: a autorităților, a camerei de comerț otomane, și a publicului. De asemenea li s'a făcut o măgulitoare primire de camerele de comerț ale popoarelor surori, franceză și italiană.

Deosebit de aceasta, negustorii noștri au făcut o mulțime de prețioase legături cu negustorii turci, francezi și italieni — legături cari pot mult contribui la dezvoltarea comerțului țării.

Celor trei camere de comerț mai sus amintite din Constantinopole, li s'a făcut apoi din partea congresiștilor Români invitația de a le întoarce vizita cu prilejul inaugurării noului palat al camerei de comerț din București, a cărui temelie s'a pus săptămâna trecută.

zură pradă flacărilor. Al 10-lea fu împuscat de soldați. Turcii au și ei 1 mort și 2 răniți.

În districtele Vodena și Florina au avut de asemenea loc lupte între bande.

STIRILE ZILEI.

— 3 Iunie v.

Adunarea despărțământului Brașov al Asociațiunii, ținută eri în comuna Cristian, a fost o adevărată sărbătoare pentru populațiunea română a acestei comune, care a primit în mod imponent pe membrii comitetului despărțământului și pe numeroșii oaspeți sosiți din Brașov în frunte cu președintele despărț., d-l prof. A. Bârseanu. Lucrările dela ordinea zilei au fost rezolvite în cea mai deplină ordine. În urma retragerii d-lui Bârseanu din postul de președinte al despărțământului a fost ales președinte d-l prof. Nicolae Bogdan. Un raport mai amănunțit vom publica în unul din numerii viitori.

Comitetul societății pentru fond de teatru român a votat, precum aflăm, o sumă de 200 cor. pentru piatra comemorativă ridicată la mormântul din Stupea a neuitatului compozitor național Ciprian Porumbescu.

Dela congresul Ligei Culturale. La congresul Ligei culturale, ținut anul acesta în zilele de Rosalii la Galați, au fost aleși în comitetul central următorii d-ni: Petre Grădișteanu, Sava Șomănescu, Virgil Arion, Ioan Țetzu, N. Iorga, Toma Dobrescu, Dim. Onciu, principele Brâncoveanu și general Balaban. D-l Sava Șomănescu a oferit din prilejul acestui congres 3000 lei pentru fondul Lipei, 1000 lei pentru capela română din Viena și 1000 lei pentru opera de propagandă națională. Marele filo-român Björnson, a fost proclamat membru de de onoare. Congresul a trimis câte o telegramă Regelui Carol, poetului Björnson și ziarului nostru din incidentul întrunirii consfățuirii intime pentru înființarea fondului jubilar.

Necrolog. În 12 Iunie n. a încetat din viață în Viena Nicolae Hidu căpitan în rezervă în etate de 52 ani. În mormântarea a avut loc Duminecă în 14 l. c. n. în cimitierul central din Viena.

Odihnească în pace!

Arhiducele Salvator despre Români. Duminecă seara s'a dat o serbare în Prater de către comitetul serbărilor jubileului, în onoarea deputațiunilor venite din partea naționalităților ca să iee parte la cortegiul istoric. Serbarea a fost foarte însuflețită. Românii bucovineni au venit în costumele lor naționale și au fost foarte mult sărbătoriți. Arhiducele Leopold Salvator a venit la serbare și, între altele, a rostit cuvinte de admirațiune pentru Românii bucovineni cari, în cortegiul de Vineri, au fost distinși de toată lumea prin statura lor imponentă, prin atitudinea lor așezată și mai cu seamă prin costumele lor de o curățenie strălucitoare.

Un mare foc în comuna Sind. Ni se scrie Onorată Redacțiune! Cu mare mâhnire sufletească Vă aducem la cunoștință, că: în comuna Sind situată aproape de Turda, comitatul Turda-Arieș, în 11 Iunie a. c. st. n., din neprecauțiunea unei femei s'a iscat un incendiu care, fiind nutrit de un vânt mare, a prefăcut în cenusă 24 case de locuit împreună cu superedificațiile și recușitele economice. Bieții oameni fiind toți la câmp la sapa cucuruzului au rămas numai cu vestmintele pe ei. Paguba se urcă la 120.000 coroane. Vă rugăm a deschide o rubrică de colectă în prețuitul ziar în favorul incendiaților din Sind. — Cu stimă: Ioan Nicoură, preot în Sind.

Implinind rugarea d-lui părinte Nicoură, apelăm la sufletele milostive ale fraților Români de pretutindeni, rugându-i a sări cu obolul lor întru ajutorul familiilor române năpăstuite de această nenorocire. — Ajutoarele, cari ni se vor trimite, le vom transpune părintelui Nicoură.

Bucovinenii la mormântul împărătesei Elisabeta. Grupul Românilor bucovineni, care a participat la cortegiul cu prilejul jubileului imperial, a vizitat mormintele imperiale din mănăstirea Capucinilor. Românii au depus o bogată cunună de flori pe mormântul împărătesei Elisabeta.

Cununie. D-șoara Eugenia Zorca și d-l Dr. Eugen Bolfa, medic, neanunță cununia lor religioasă, care se va celebra Duminecă în 8 (21) Iunie a. c. la oarele 6 p. m. în biserica gr. or. din Vlădeni.

Felicitările noastre!

500 copii înecați în mare în timpul unei furtuni. Se anunță din Batavia (insula Java) că o teribilă furtună iscată în apele malaeze, nu departe de localitatea Marunda, a pricinuit o groaznică catastrofă. Opt bărci mari, în care se aflau mai multe sute de copii malaezi, s'au înecat. Mai mult de 500 de copii și-au găsit moartea în valuri.

Mari turburări la alergările de cai. Din Londra se anunță, că la cursele de cai din Grawesend s'au petrecut Duminecă mari tulburări, în urma aplicării noiei legi care oprește pariurile la registru. Toate incintele fuseseră ocupate de polițiști, cari voiau să împiedece pariurile. Cu toată procedarea lor energică însă și cu toate că noua lege pedepsește cu un an închisoare pariul la registru, s'au făcut și acum numeroase pariuri. Un polițist, care voia să împiedece pariurile, fu linșat de mulțimea infuriată.

Sate înghițite de o despăcare a pământului. Se anunță din Shanghai, că în munții Itschang s'a produs pe neașteptate o prăpastie pe o întindere de câțiva kilometri, înghițând mai multe sate situate pe coastele munților. Mai multe sute de persoane au dispărut în adâncimi.

Un atentat proiectat contra împăratului Wilhelm. Ziarul »Bohemia« din Praga povestește un ciudat incident petrecut în Viena cu prilejul sosirii principilor germani. Pe vremea aceea, două dame plecară din Berlin spre Viena în același timp cu principii germani. Un industriaș german, care se ducea și el la Viena, călătorind în același compartiment cu cele două dame, observă că una din ele avea o atitudine de timiditate ciudată. Ea întorcea mereu ochii în toate părțile și tresărea adesea, ca speriată. Această atitudine păru foarte stranie călătorului, care rămase impresionat în mod deosebit. În Viena industriașul fu surprins întâlnindu-se din nou cu dama timidă din tren în împrejurările următoare: Pe când împăratul Wilhelm trecea împreună cu împăratul Francisc Iosif pe strada, care duce la gara Penzing, industriașul recunoscu în mulțime pe cele două dame în chestie; la trecerea suveranilor una din ele puse repede mâna în buzunar, având aerul de-a fi foarte emoționată. Industriașului părându-i-se gestul suspect, atrase atenția unui polițist, care arestă pe cele două dame. La percheziția ce li s'a făcut, s'a găsit într-adevăr, la una din ele o bombă. Bomba ar fi fost destinată pentru împăratul Wilhelm.

În cercurile oficiale din Viena se afirmă a nu se ști nimic asupra acestei ataceri și știrea ziarului bohem e considerată ca fantezistă.

O artistă înjunghiată de un acrobat. Acrobatul Cernidoff, care se află actualmente în turnee de reprezentății în Paris, a rănit în mod grav cu lovituri de cuțit pe artista Blanche Delavigne, într-o întâlnire avută cu aceasta, și a jefuit-o apoi de bijuterii în valoare de 80.000 franci; după aceea dispărut. Ziarele pariziene afirmă că Cernidoff a fost împins la acest act de o dramă, a cărei eroină fusese artista în chestie.

Convocare. P. T. Domnii membrii comitetului cercual al despărț. Abrud-Câmpeni al »Astreie«, se invită la ședință, ce se va ține la 21 Iunie 1908, la 2 oare p. m. în localul »Aurariei« din Abrud. — Câmpeni, 13 Iunie 1908. Romul Furdul, președ.

Bibliografie.

Au apărut »Lucașărul« Nr. 11—12 închinat fericitului poet bănațean Vlad Dălarina.

Nu am perdut nimic așteptând, căci numărul e, fără exagerație, admirabil.

Pe lângă duioasele versuri și frumoasele schițe de călătorie ale mai sus amintitului poet și artist — și o scrisoare a surorii sale, doamna Barbu, către domnul Redactor O. C. Tăslăuanu, căruia noi ceterorii avem mult, foarte mult ai mulțumii, mai conține Nr. din urmă și valoroase articole, poezii, nuvele — de: Andrei Bârsean, membru al Academiei Române, C. Sandu Aldea, Maria Cuntan, Ion Adam, Z. Bârseanu, Ardeleanu, B. Săutaru, Efrimiu, cum și de Octavian Goga și Octavian C. Tăslăuanu vrednicii redactori ai revistei și secretari ai »Astreie«.

E un număr cât se poate de reușit, a căruia alcătuire — dovedește muncă serioasă.

M.

A apărut: În războiul roman de Duiliu Zamfirescu »Biblioteca pentru toți« Nr. 326—327.

În momentul când Academia Română a ales ca membru al ei pe fermecătorul poet și romancier Duiliu Zamfirescu aparițiunea romanului său: »In războiu« într-o ediție populară este fără îndoială un eveniment literar și un mare merit pentru d-l Alcalay editorul »Bibliotecii pentru toți« care face toate sacrificiile dând pe un preț minim operele cele mai frumoase ale frunțășilor literaturii românești.

»In războiu« este al treilea și ultimul roman din admirabila trilogie a istoriei Comăneștilor, din care primele două romane! »Viața la țară« și »Tânase Scatiu« au apărut nu de mult tot în »Biblioteca pentru toți«.

Romanul »In războiu«, ca și celelalte lucrări ale poetului Duiliu Zamfirescu, se disting printr'un stil de o frumusețe desăvârșită cu pagini maestre și pline de un cald patriotizm.

Acest roman ca și întreaga operă a lui Duiliu Zamfirescu, merită să fie citită de ori și cine. Prețul volumului 60 bani.

De vânzare la toate librăriile din țară. În Brașov la tipografia și librăria A. Mureșianu.

NECROLOG. Cu durere facem cunoscut tuturor rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a mult regretatei noastre mame, soră, soacră și bunică Filotea Glodariu născ. Morait, decedată după lungi și grele suferințe, Marți în 3 Iunie st. v. 1908 la oarele 4 a. m., în etate de 65 ani, fiind împărțită cu Sfintele Taine. Rămășițele pământești se vor ridica din casa proprie (După Iniște Nr. 2) și se vor depune spre vecinică odihnă în cimitierul bisericii Sfântului Nicolae din Brașov, Joi în 5 Iunie st. v. a. c. la oarele 3 p. m.

Aurelian Glodariu ca fiu cu soția sa Luisa și cu copiii Anibal, Mircea, Aurica și Margareta. Iosefina Glodariu și Constantin Glodariu ca fii. Serafina Morait ca soră.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 16 Iunie. În ședința de eri a dietei a vorbit deputatul V. Goldiș. Oratorul critică proiectul de lege din punctul de vedere al naționalităților. El salută cu satisfacție fondul proiectului de lege, ca învățământul primar să fie gratuit. Critică condițiile de cari este legat ajutorul statului. Oratorul nu este amic al instrucției statului. El se plânge apoi că limba ungară se răspândește cu forța. Nu este o faptă brutală atunci când un învățator își perde postul pentru că învățământul său în limba ungară nu dă suficiente rezultate? (Mare zgomot și intreruperi la kosuțiști: »Trăim într'un stat ungar«!) Goldiș: Nu trebuie maghiarizat așa cum se plănuește în proiectul de lege. (Intreruperi! Cum, atunci?) Goldiș: Ungurii nu vor obține niciodată rezultate pe calea maghiarizării cu forța. Românii ar învăța mai de grabă limba ungară, nefiind siliți. Nici regele reacționar Iosif II n'a obținut rezultate. Președintele atrage atenția oratorului, că limba ungară e o limbă de stat, lucru de care ar trebui să ție seamă în discursul său. Goldiș continuă a critica proiectul, iar președintele îl invită să nu se îndepărteze de subiect. Goldiș: Când ungurii serbează serbări naționale, ele au aerul unei protestări în contra naționalităților. (Mare zgomot). Președintele invită din nou pe orator să nu se depărteze de subiect. Goldiș își termină pe scurt discursul declarând că nu aprobă proiectul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branisce.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

„MUNTEANA“

societate de credit și păstrare pe acții în Ofenbaia.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare pe acții „MUNTEANA“ pe baza deciziei adunării generale din 25 Maiu a. c. prin această se invită la

Adunarea generală extraordinară, care se va ține în 14 Iulie n. 1908 la 10 oare a. m. în Ofenbaia, eventual în lipsa numărului necesar de acționari în 28 Iulie a. c.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin președinte, denumirea alor 2 notari și 3 verificatori respective scrutători.

2. Aducerea deciziei asupra dizolvării societății.

P. T. Acționari sunt poftiți a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, care numai acționar poate fi, și a și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la Cassa societății noastre cu 4 zile înainte de adunare.

Ofenbaia, în 12 Iunie 1908.

Direcțiunea.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și aplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colona în 5 figuri. *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăul unei ocole te note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Se caută

Un ucenic pentru franselărie la D-1 Nicolae Moldovan comerciant și franselar în **Maros-Héviz.**

(1908, 2 3.)

Banca Națională a României.
situațiune sumară.

1907 26 Maiu	Activ:	1908 24 Maiu	17 Maiu
113.540.498	79945498 Reser. metal. aur 90938581	128.792.581	129.282.810
1.547.546	33595000 „ Trate aur 37854000	1.928.975	1.962.408
89.868.740	Argint și diverse monede	72.734.344	74.012.035
10.118.500	Portofoliu Român și străin	25.357.751	25.392.616
19.487.681	*impr. contra efec. publice 8355300	11.999.692	11.999.699
11.999.840	„ „ in cont-corent 17032451	15.550.233	15.550.233
15.871.054	Fonduri publice	3.230.621	3.230.621
3.259.121	Efectele fondului de rezervă	5.947.672	5.943.847
5.875.648	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	689.982	689.712
640.244	Imobile	741.643	634.468
782.342	Mobilier și Mașini de Imprimerie	104.835.829	103.618.379
104.867.637	Cheltueli de Administrațiune	2.876.07	2.876.292
7.915.311	Depozite libere	26.073.745	25.651.514
22.214.544	Conturi curente	400.789.182	401.917.784
22.214.544	Conturi de valori		
407.988.896			
	Pasiv:		
12.000.000	Capital	12.000.000	12.000.000
22.971.453	Fond de rezervă	24.850.121	24.850.121
3.404.192	Fondul amortis. imob. și material	3.664.810	3.664.810
263.328.910	Bilete de Bancă în circulațiune	253.965.780	256.125.640
1.416.704	Debânzi și beneficii diverse	1.472.642	1.334.684
104.867.637	Depozite de retras	104.835.829	103.942.529
—	Conturi curente	—	—
407.988.896		400.789.182	401.917.784

BĂILE DE SĂNĂTATE BUZIAȘ

Stațiune de cale ferată poște și telegraf.
Dela gara de vest din Pesta Vagon accelerat direct. Sesenul dela 15 Maiu—15 Sept.

Băi speciale pentru boale de inimă,

pentru boale femești, suferințe de bătăie și rinichi, piatră în bătăie, catar de inimă și stomac, contra limfaticismului, gălbănării, anemiei, sifofulei, contra sâmbiciunii generale și contra de boale cronice la femei. I-voare radioactive cu acid carbonic, sare și f. r.

Prospect trimite la dorință: **Direcțiunea băilor.**
STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC
AL BĂILOR MUSCHONG BUZIAȘ,

liferează prompt orice cantitate de acid carbonic curat, natural. Nu face parte din cartel.

Să nu se confunde cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

— Serviciu prompt și conștientios. —

Adresa telegrafică: **MUSCHONG BUZIAȘ FÜRDŐ**

Interurban telefon: Nr. 13. Interurban telefon: Nr. 18.

Prăvălii de închiriat în Șomcuta-Mare.

Institutul de credit și economii, „CHIORANA“ cu sediul în Șomcuta Mare (comitatul Sătmar) fosta capitală a districtului Chior, în casa proprie de nou edificată are de dat în chirie două prăvălii pentru doi comercianți; în acelaș edificiu afară de localitățile de prăvălii pentru fiecare comerciant sunt câte 3 chilii (odăi) de locuință, culină, cămară, magazin și pivniță.

Fiind ambele prăvălii în acelaș edificiu unul dintre comercianți poate ținea mărfuri de băoănie și coloniale (vegyes kereskedés) iară celalalt mărfuri de modă (rófös kereskedés) atât

pentru țărani cât și pentru inteligență. Lipsa acestor două prăvălii în ținutul nostru, locuit în cea mai mare parte de români este de mult simțită; prin urmare doi comercianți harnici și conștientioși ar putea realiza afaceri foarte bune, la ceea ce și direcțiunea institutului „Chioreana“ le va da tot concursul.

Reflecțanții la aceste două prăvălii sunt rugați a să prezenta în persoană cel mult până în 1 Iulie a. crt. st. n. pentru a vedea localitățile de închiriat, a să informa despre înprejurarile din ținutul nostru și eventual pentru statorirea condițiunilor de contract.

Șomcuta-Mare, la 28 Maiu 1908.

Direcțiunea.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 66967.

Nu e crucea lui Volta.
Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.
pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteii, țințurii de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însămnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu mulțămire învențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“, de bre-cu „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficiuș oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut și apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndecsebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Prețul aparatului mic e 6 cor.
folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locuri de vândare pentru țară și străinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

CARTI DE SCIINȚĂ,
GRAFICA ȘI DIDACTICE

BILANȚURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Coverle, in totă mărimea.

BILETE DE VISITĂ
SERBITE FORMATE

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

— — — — —

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.